

Rente vormt een steeds groter

Ton van Marrewijk (links) tegen chrysententeler Danny Overgaag: "Rentekosten blijven terugkomen, vergelijk deze daarom voordat de investering plaats vindt."

Het zal niemand in de glastuinbouw zijn ontgaan. De sterke stijging van de grondprijzen, de kapitaalsintensieve investeringen met automatisering en de schaalvergroting hebben ervoor gezorgd dat investeringsbedragen en financieringen op de bedrijven in de afgelopen tien jaar explosief zijn gestegen. Daardoor is de kostenfactor rente in de afgelopen jaren een steeds groter onderdeel van de kostprijs gaan vormen.

TEKST: TON VAN MARREWIJK BEELD: ERIC VAN HOUTEN

Of de rente nu laag is of hoog, ondernemers willen maar beperkt risico lopen voor stijgingen van de rente. Bij elke investering begroot de betreffende ondernemer welk rendement hij kan maken. Een stijging van de rentelasten, kan vervelende gevolgen hebben voor het rendement.

vervelende —
gevolgen

De financiële wereld heeft hier ook op ingespeeld. De banken bieden nu producten aan die voldoen aan het gewenste maatwerk bij de ondernemers.

Treasury, nu ook in tuinbouw

Treasury is de verzamelnaam van renteproducten die de banken aanbieden. Hiermee kan een ondernemer de rente lang voorafgaand aan de investering vastleggen. Hij kan daarbij een variabele rente met een maximum (plafond) afspreken of hij kan er opties voor afsluiten op de rentestand. In de praktijk is nog veel meer mogelijk.

opties op —
rentestand

Met de lage rente van de afgelopen jaren kan dit heel prettig zijn. Daarom is de vraag naar dit soort mogelijkheden de laatste jaren sterk gegroeid.

Tien jaar geleden waren deze producten niet beschikbaar voor de glastuinbouw en werden ze alleen bij de grote industriële bedrijven gebruikt. Met de stijging van de hoogte van de financieringen worden deze producten nu zeer actief in de tuinbouw gebruikt.

Lastige materie

De materie is, wat de renteproducten betreft, complex wanneer je niet veel met dit soort producten bezig bent. En aangezien de meeste ondernemers niet elk jaar grote investeringen uitvoeren, zijn het voor de meeste glastuinders moeilijk en

—door-
zichtig

ondoorzichtige producten. De renteproducten hebben daarbij ook nog onbekende en Engelse namen. Termen als renteruil, forward swap, cap en forward starting zijn geen alledaagse begrippen.

Wanneer iets moeilijk is bekruipt bij de betrokken ondernemer vaak het gevoel: 'doe ik het nu wel goed' en ook: 'de bank zal wel weten wat goed voor me is'. Natuurlijk hebben de banken het beste

onderdeel van de kostprijs

risico
beperken

voor met hun klanten en willen zij de beste adviezen geven, maar de banken willen echter vooral hun risico beperken. Om die reden adviseren ze de ondernemers al snel om de renterisico's af te dekken. Hier is niks mis mee, maar een ondernemer moet wel zijn eigen gezonde verstand blijven gebruiken.

verzekering-
product

Bereken wat het afdekken van de risico's u kost. Treasury is niet veel anders dan een verzekeringsproduct en dat kost gewoon geld. Bepaal daarom de kosten en zet die af tegen de risico's die u loopt en bekijk de termijn waarop het risico betrekking heeft.

Voorbeeld uitgestelde rente-ruil

In sommige gevallen zijn de kosten erg hoog in verhouding met de korte termijn dat er risico wordt gelopen. Wanneer de opnamedatum van de daadwerkelijke investering verder weg ligt, wordt het vaak interessanter de treasuryproducten in te zetten. Een voorbeeld van treasury verduidelijkt het voorgaande.

Voorbeeld 1:

Lening:	€ 5.000.000
Aflossing:	€ 300.000 per jaar
Rente 5 jaar vast:	3,2%
Rente 6 jaar vast:	3,3%
Rente variabel:	2,7%
Creditrente:	2,0%

financieringsovereenkomst

Een ondernemer sluit in oktober een financieringsovereenkomst met de bank voor een investering van de bouw van een nieuw bedrijf. De investering zal in maart van het volgende jaar starten met de aankoop van de grond. Vervolgens gaat de kasbouwer de kas daadwerkelijk bouwen. De bank biedt de ondernemer een lening aan van € 5.000.000 tegen een vijf jaar vaste rente van 3,2% per jaar. Dat is de rente van dat moment.

De bank biedt de ondernemer ook de mogelijkheid om met het treasury product 'forward starting interest rate swap' (in goed Nederlands: uitgestelde rente-ruil) de rente per oktober 2006 vast te zetten. In dat geval betaalt de ondernemer ten tijde van de bouw de variabele rente van 2,7%. Als de bouw klaar is, gaat hij over op de vaste rente. Hiermee profiteert hij nog een jaar van de lage variabele rente.

renteruil

De bank biedt hem aan dat hij vanaf oktober 2006 voor vijf jaar 3,55% rente

moet betalen. Dit lijkt heel mooi, want 3,55% is een mooi tarief, terwijl deze hogere rente pas ingaat als de start van het bedrijf echt een feit is.

De werkelijke kosten voor deze transactie zijn echter 5 jaar het verschil tussen 3,2% en 3,55%. De ondernemer betaalt hiermee in vijf jaar totaal € 77.000 meer rente!!

Gezond verstand

Deze ondernemer kan veel beter de lening nu afsluiten met een vaste rente over zes jaar. Deze rente bedraagt in dat geval 3,3%. Hierdoor betaalt hij gedurende 5 jaar 0,1% meer rente.

Dat komt overeen met € 22.000. Bovendien betaalt hij gedurende het eerste jaar over een periode van 4 maanden 1,3% over € 5.000.000. Dit betreft het verschil tussen de vaste rente (3,3%) en de creditrente (2,0%) aangezien de lening nog niet nodig is en op een spaarrekening wordt gezet. Dit kost € 22.000.

De volgende 8 maanden betaalt de ondernemer 0,6% meer (3,3% vaste rente tegenover 2,7% variabel). Dit komt overeen met € 20.000.

In totaal kost deze manier van werken de ondernemer € 64.000 tegenover de € 77.000 die de bank hem voorstelde met het vastzetten van de rente over een jaar. Dit is een voorbeeld van het gezonde verstand blijven gebruiken bij een product dat mooi lijkt, maar niet past in deze situatie.

Winstdelend rente-plafond

Een andere ondernemer heeft als wens om beperkt rente-risico te lopen, maar hij wil wel profiteren van de lage variabele rente. De bank biedt hem een 'Participating cap' aan ofwel een winstdelend rente plafond.

Voorbeeld 2:

Lening:	€ 5.000.000
Aflossing:	€ 300.000 per jaar
Rente 5 jaar vast:	3,4%
Rente variabel:	2,7%

De bank splitst de lening in twee gedeeltes van elk € 2.500.000. Hiervan wordt € 2.500.000 voor 5 jaar vast gezet en € 2.500.000 variabel. De bank spreekt bij de variabele rente een maximum af, een zogenoemd plafond. Hierbij geeft de bank aan dat de variabele rente nooit

boven de 5% mag uitkomen.

De bank dekt dit maximum af en dat kost uiteraard geld. De premie die de ondernemer hiervoor moet betalen, berekent de bank als renteopslag op het vaste tarief. In dit geval is dat 0,1% gedurende 5 jaar. De vaste rente stijgt hierdoor van 3,4% naar 3,5% per jaar.

renteopslag

Het afdekken van het risico wordt betaald met 0,1%. Wanneer de variabele rente onder de 3,3% blijft, is er echter voordeel. Wanneer de variabele rente hierboven komt is het een nadelige transactie.

Het renteplafond is een mooi instrument als de ondernemer wil profiteren van de lage variabele rente, maar desondanks een beperkt risico wil lopen. Zijn verwachting is dat de variabele rente lager blijft dan de vaste rente.

renteplafond

Goed laten voorlichten

Deze twee praktijkvoorbeelden geven aan wat er allemaal mogelijk is met renteproducten. Vooral als de investering nog ver weg is en de ondernemer verwacht dat de rente gaat oplopen is het zeker verstandig om een treasuryadviseur van de bank uit te nodigen. Laat dan berekenen wat het kost om de rente vast te leggen en over een langere periode op te nemen.

treasuryadviseur

Bij grotere investeringen is het zeker aan te bevelen de mogelijkheden van treasuryproducten goed in kaart te brengen. Blijf echter wel het gezonde verstand gebruiken en reken altijd concreet uit wat deze producten kosten vooral als het verdisconteerd zit in de rente, die u over periode van 5 of 10 jaar moet betalen.

gezonde verstand

SAMENVATTING

Bedrijven worden steeds groter en daarmee kapitaalsintensiever. Het belang van de rentekosten neemt daardoor toe. Het financieren van de bedrijven biedt meer mogelijkheden en de bedrijven zijn ook complexer. Gezien de hoogte van de bedragen is het de moeite waard u goed voor te laten lichten. Rentekosten blijven namelijk terugkomen.

Dit artikel is geschreven door

Ton van Marrewijk van TVM Bedrijfsadvies BV.

Voor nadere informatie: www.tvmbedrijfsadvies.nl